

Project zeebenen: stoer en avontuurlijk!

Je trotseert de meest woeste golven zonder zeeziek te worden, maakt vrienden over de hele wereld en bent ook nog eens vier tot zes maanden per jaar vrij. Hmm, de wereld van de zeevaart klinkt zo gek nog niet. Toch is het voor veel scholieren geen keuze die voor de hand ligt als ze denken aan hun toekomst. Niet omdat het niet leuk lijkt, maar vooral omdat ze nauwelijks bekend zijn met de wereld buiten het vasteland. En onbekend, maakt onbemind. Hoog tijd om daar verandering in te brengen!

Avontuurlijk, stoer, afwisselend, hightech en vooral ook heel veel zien van de wereld. Zelfs als je maar een paar steekwoorden op een rij zet die van toepassing zijn op de scheepvaart, wordt al duidelijk dat deze sector veel heeft waar je leerlingen al jaren van dromen. De wijde wereld intrekken en de mooiste plekjes op aarde ontdekken. Verantwoordelijk zijn voor een machiniekamer waarin de modernste technieken zijn toegepast. Of aan de hand van supernauwkeurige navigatie-instrumenten de koers bepalen van een schip zo groot als een voetbalveld...

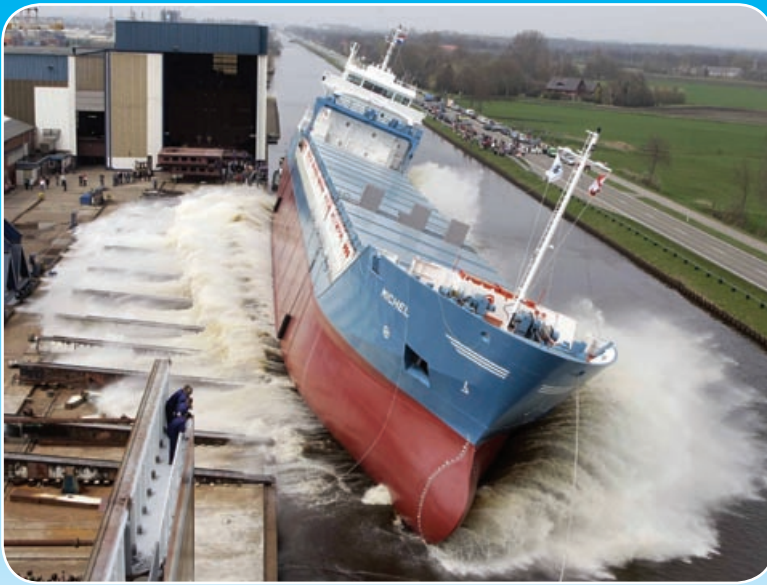
Hecht team

Het kost Karin Staal van rederij Seatrade Groningen dan ook geen enkele moeite te vertellen wat er zo leuk is aan werken op zee. Zelf werkt ze tegenwoordig 'gewoon' in een kantoor op het vasteland. Ook interessant, maar wel heel

anders. 'Wat ik vooral heel erg leuk vond, was het samenwerken met zo'n hecht team. Gemiddeld waren we aan boord met vijftien mensen. Je leert elkaar echt wel kennen als je samen langere tijd op zee vaart. Inmiddels ken ik mensen van over de hele wereld. De crew op een zeeschip is vaak heel internationaal. Dit werk is dus ook erg goed voor je Engels, haha.'

Niet alleen stoere, avontuurlijke redenen spelen mee bij de keuze voor werken op de zeevaart. Staal: 'Je hoort vaak mensen praten over hoe mooi en bijzonder een bepaalde zonsondergang ergens was. Als je vaart, zie je elke dag zo'n geweldige zonsondergang. Dat blijft leuk. Net als de dolfijnen trouwens. Waar je ook vaart, je ziet altijd wel ergens dolfijnen.'

Werken op zee

Veel mensen kunnen zich weinig voorstellen bij een baan op zee. Ja, als visser misschien, of als werknemer bij de marine. Maar dan gaan ze voorbij aan een heel belangrijk onderdeel van de Nederlandse maritieme wereld: de zeescheepvaart. Zomaar in één zin uitleggen wat werken in de zeescheepvaart inhoudt, is onmogelijk. De koopvaardij kan namelijk meerdere soorten ladingen vervoeren, van chemicaliën tot schapen en koeien en van gekoelde of bevroren etenswaren tot mensen. Want ook super-deluxe cruiseschepen vallen onder de noemer zeescheepvaart.

Voor elk soort lading worden andere eisen gesteld aan het schip. Een schip dat hele zware ladingen vervoert, moet bijvoorbeeld vooral stabiel zijn, terwijl een schip voor de zee-riviervaart vooral minder diep en minder hoog moet zijn om makkelijk onder bruggen door te kunnen. Al die verschillende schepen vragen weer om een ander soort personeel en specifieke kennis. In het soort werk dat je kunt doen op een schip zit daardoor zo mogelijk nog meer variatie dan in de ladingsoorten.

Opleidingen en banen op elk niveau

Met een opleiding op een Nederlandse zeevaartschool word je bijvoorbeeld stuurman, scheepswerktuigkundige of natuurlijk kapitein. Daarbij is de zeescheepvaart een branche met opleidingen en banen op elk mogelijk niveau.

De veertienjarige Joëlla is echt heel zeker van haar zaak:

Zomaar in één zin uitleggen wat werken in de zeescheepvaart inhoudt, is onmogelijk

'Mijn vader en mijn twee broers varen ook. Als meisje van vier jaar wilde ik al kapitein worden.' Op de meeste maritieme opleidingen zijn vooral veel jongens te vinden, al wordt het percentage vrouwen steeds hoger. Voor Joëlla maakt dat niets uit: 'Ik zit mijn hele leven al tussen de jongens, dus dat ben ik wel gewend. Het is vooral hartstikke gezellig met zijn allen.'

Een schoolproject bedenken rond het thema zeevaart is een koud kunstje, ook als je je nooit eerder verdiept hebt in het maritieme leven. En het mooie is, het thema biedt les- en projectstof voor vrijwel alle vakken. Een paar suggesties:

Zeebenen in de klas

Geschiedenis

Dat de zeescheepvaart in Nederland zo'n bloeiende bedrijfstak is, hebben we voor een belangrijk deel te danken aan onze strategische ligging. En daar werd al vroeg gebruik van gemaakt. Nederlanders staan niet voor niets bekend om hun handelsgeest. Zo is Michiel de Ruyter een belangrijke historische zeeheld en vervult handelsbedrijf De Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) een heel belangrijke plek in onze geschiedenis.

Taal

Schippersjargon geeft volop aanleiding tot een vrolijk lesje over de herkomst van woorden in de Nederlandse taal. Van spreekwoorden en gezegden als 'alle hens aan dek' en 'met man en muis vergaan' tot de uitleg van stuurboord, bakboord en woorden als pendek (onderbroek), hut (slaapkamer) en kombuis (keuken).

Lezen

Er zijn stapels boeken geschreven over het leven op zee. Denk eens aan Gullivers reizen van Jonathan Swift en De scheepsjongens van Bontekoe van Johan Fabricius, of Het

spookschip van Harmen van Straaten. Stuk voor stuk zijn dit heerlijke boeken om voor te lezen. Of om klassikaal te lezen natuurlijk.

Aardrijkskunde

Welke ladingen vervoer je waarheen per schip en welke juist niet? En waarom? Kan scheepvaart een oplossing bieden voor het fileprobleem? Maak een werkstuk over de route van een vrachtschip. Bedenk waarom dit de beste route is en vertel meteen iets over de landen die het schip onderweg tegenkomt. Ook hier geldt weer: de scheepvaart biedt meer dan genoeg aanknopingspunten voor leuke, uitdagende opdrachten.

Knutselen

Met de hele klas een zeewaardig (of wat veiliger: zwembadwaardig) schip bouwen kan heel eenvoudig met een enorme verzameling melkpakken. Probeer scheepsknoppen uit of bouw een stoommachine na. Genoeg mogelijkheden dus! Geen inspiratie? Kijk eens in Schip Ahoy! van Maria Rademaker. Dit boek staat vol creatieve knutseltips, zowel voor jonge als voor wat oudere kinderen.

Indruk maken

Met deze indrukwekkende feiten doe je je leerlingen versteld staan. Over de Nederlandse scheepvaartindustrie, maar ook over jou als meester of juf: 'Wauw, wat weet u toch veel!'

- Een groot containerschip kan wel 5.000 containers over zee vervoeren. Als je al die containers in één keer zou willen lossen (uitladen), zouden er meer dan zestig kilometer lang vrachtwagens in de rij moeten staan. Dat is van Rotterdam tot ver voorbij Breda!
- Een cruiseschip als de Holland America Line is net zo hoog als een flatgebouw van vijftien verdiepingen! In totaal passen er wel 1800 passagiers aan boord. En dan heb je het nog niet eens over de bemanningsleden. Dat zijn er ook nog eens 900.
- Negentig procent van alles wat in de wereld vervoerd wordt, gebeurt per zeeschip. Wereldwijd varen er dan ook meer dan 46.000 zeeschepen.
- Eén koel- en vriesschip kan wel 5 miljoen bananen tegelijkertijd vervoeren!
- In een producttanker past wel 8 miljoen liter benzine. Dat is genoeg om 115.000 auto's vol te tanken.
- De zeescheepvaart is de veiligste en de meest energiezuinige vorm van vervoer.
- Nederland heeft meer dan 200 rederijen. In totaal beheren zij ongeveer 1500 koopvaardijsschepen.

De toekomst

Een maritieme toekomst is een zekere toekomst. De instroom van studenten is al jaren een heel stuk lager dan de vraag naar goed opgeleid personeel vanuit de arbeidsmarkt. Na het afronden van een studie aan één van de elf zeevaartscholen in Nederland zijn leerlingen dan ook verzekerd van een baan. Alle reders die zijn aangesloten bij de KVNRR, en dat zijn bijna alle reders, bieden een stage- en baangarantie. Zo kan elke student na zijn studie direct aan de slag. Een avontuurlijke toekomst mét zekerheid dus. En na een carrière aan boord is het vinden van een baan aan de wal geen enkel probleem!

Meer weten over de KVNRR?

De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders (KVNRR) behartigt de belangen van Nederlandse rederijen. Deze organisatie richt zich onder andere op promotie van het zeevarende beroep.

Meer over de KVNRR lees je op www.kvnr.nl. Kijk voor werken in de wereld van de zeevaart ook op zeebenengezocht.nl.

Zeevaart op de basisschool

Vanaf januari start de KVNRR samen met De Noordelijke Rederspool een pilot op basisscholen. Tot nu toe richtte de voorlichting zich vooral op het middelbaar onderwijs, maar je kunt natuurlijk al veel eerder beginnen met het enthousiast maken van leerlingen. De zeevaart is tenslotte een werkomgeving die enorm tot de verbeelding spreekt. Scholen die zich inschrijven, hebben een ideale basis voor een boeiend project. Er komt een

zeevarende langs om in geuren en kleuren te vertellen over zijn of haar beroep, inclusief stoere, grappige en spannende verhalen uit eigen ervaring en met voldoende ruimte voor de leerlingen om die persoon de hemd van het lijf te vragen. Meer weten over de mogelijkheden op jouw school? Stuur dan een e-mail aan Fred van Zeijl van de KVNRR: Zeijl@kvnr.nl.